

قربانیان کرونا

❗ تعداد مبتلایان به ویروس کووید — ۱۹ در کشور به مرز ۴۰۰ نفر نزدیک شد. این خبری است که عصر دیروز کیانوش جهانپور، رئیس مرکز اطلاع رسانی وزارت بهداشت اعلام کرد و گفت: تاکنون ۳۸۸ نفر به این ویروس مبتلا شده‌اند که از میان آنها، ۳۴ نفر فوت کرده‌اند.

اما جالب است بدانید از میان ۳۸۸ نفری که تاکنون گرفتار کرونا شده‌اند، حداقل ۱۲ نفر از آنها از میان مسؤولان فعلی و سابق با اطفایان مراجع تقلید بوده‌اند. از میان این افراد می‌توان به محمود صادقی، نماینده تهران و مجتبی ذوالنور، نماینده قم اشاره کرد که در فضای مجازی، ابتلای خود به کرونا را تایید کرده‌اند. البته محمدعلی وکیلی، عضو هیات‌رئیس مجلس دیروز در توئیتر از ابتلای حداقل چهار نماینده مجلس به کرونا خبر داد و گفت: ممکن است با مشخص شدن نتایج تست دیگر به‌ارستان‌نشین‌ها، آمار ابتلای نمایندگان خانه ملت به این ویروس بیشتر هم شود.

در میان اسامی مسؤولان مبتلا به کرونا علاوه بر نمایندگان مجلس، نام‌های دیگری چون معصومه ابتکار، معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده و ایرج حریرچی، معاون کل وزارت بهداشت نیز دیده می‌شود. جالب است که حریرچی ابتدا قرار بود دبیری ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا را برعهده داشته باشد.

در روزهای گذشته اسفندماه همچنین خبر درگذشت مسؤول دفتر آیت‌ا... موسی شبیری‌زنجانی و همچنین خواهر این مرجع تقلید ساکن قم در اثر ابتلا به کرونا اعلام شد. ویروس کووید ۱۹- تا این لحظه باعث جان باختن آیت‌ا... هادی خسروشاهی، از چهره‌های برجسته حوزه علمیه قم و سفیر پیشین ایران در واتیکان و نیز رضا پورخانعلی، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان رودبار شده است. علاوه بر این، محمدرضا قدیر، رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم و مرتضی رحمان‌زاده، شهردار منطقه ۱۳ تهران نیز از دیگر مسؤولانی بودند که اوایل هفته گذشته خبر ابتلای آنها به کرونا تایید شد. قدیر هم اکنون در قرنطینه به سر می‌برد، اما رصمان‌زاده روز پنجشنبه از بیمارستان مرخص شد.

❗ باور نمی‌کنیم

با وجود تایید خبر ابتلای جمعی از مسؤولان به ویروس کرونا، بعضی از کاربران فضای مجازی این خبرها را چندان باور نمی‌کنند و معتقدند این افراد برای مطرح کردن خود یا فرار از مسؤولیت‌شان در قبال کنترل این بیماری، خبر ابتلای خود به کووید ۱۹ را اعلام می‌کنند. این کاربران همچنین آمار رسمی اعلام شده درباره مبتلایان و قربانیان کرونا را نیز قبول ندارند و با انتشار فایل‌های صوتی یا تصویری تایید شده یا تایید نشده این‌طور القا می‌کنند که آمار ابتلا یا مرگ‌ومیر در اثر ویروس کرونا در ایران خیلی بیشتر از آن چیزی است که مسؤولان وزارت بهداشت اعلام می‌کنند. البته پلیس فتانیز در این باره بیکار نشده است و با تاسیس ۱۱۰۰ یگان ویژه مبارزه با شایعات هشداردهنده درباره گسترش کرونا ویروس در کشورا سعی می‌کند جلوی انتشار اخبار بی‌اساس در فضای مجازی را بگیرد و با انتشاردهندگان آن برخورد کند.

❗ توصیه‌های پوچ بهداشتی

از همان روزهای اولی که خبر گسترش کرونا در کشور پیچید، فضای مجازی پر شد از توصیه‌هایی بی‌مبنای پزشکی از ابتلا به این ویروس، مثلا خیلی‌ها گفتند طبع این بیماری سرد است و با خوردن گرمی می‌توان احتمال گرفتار شدن به آن را کاهش داد. این در حالی است که تاکنون هیچ سند علمی برای تایید این موضوع ارائه نشده است. یا به طور مثال، در هفته گذشته این مطلب به شدت در فضای مجازی دست به دست شد که مالیدن روغن کنجد، ویکس و نعناع روی مجازی بینی و پوست می‌تواند در برابر ابتلا به کرونا مصونیت ایجاد کند. اما باید توجه داشت، استفاده از این مواد نه فقط تأثیری بر پیشگیری از ابتلا به کرونا ندارد، بلکه می‌تواند باعث بازتر شدن مجاری تنفسی و جذب بهتر ویروس‌های احتمالی نیز شود.
درد کردن اسپند یا عنبرنسا را برای ضدعفونی محیط از کرونا نیز از دیگر شایعات داغ شبکه‌های اجتماعی درباره این ویروس در روزهای گذشته بود. این درحالی است که این ویروس‌ها، موجود زنده نیستند و دود کردن این مواد یا هر ماده دیگری تأثیری بر آنها ندارد. ❗

هفته پیک کرونا

سعيد نمکی، وزیر بهداشت با بیان این که پیک اصلی شیوع کرونا در هفته و روزهای آتی است، گفت: ممکن است در بیش از ۲۱ تا ۲۲ استان موارد مثبت گزارش شده را در روزهای آینده داشته باشیم به همین دلیل مدارس کل کشور تا دوشنبه تعطیل خواهد بود.

فضای مجازی پر شده از طرح و عکس‌هایی که مضمون تمامی‌شان

قدردانی از کادر درمان بیمارستان‌هاست

سربازان سپیدپوش

❗ میان این همه خبر بد، میان دنیای خاکستری شایعات، لایه‌لای این همه موج منفی و هراس از کمبود ماسک و دستکش و محلول‌های ضدعفونی، میان يك عالم دودلی و تردید، میان عده‌های هولناك که هرروز رشد می‌کنند و مثل باد خزان، عیزیزی از عزیزان این کشور را می‌چینند، میان این همه تلخی، شیرینی يك چیز طعم این روزها را عوض می‌کند. تصویر چه معجزه‌ها که نمی‌کند! خطوط چه عجیب طنازی می‌کنند و واژه‌ها چه خوب به خدمت می‌آیند. این همه آدم با احساس، این همه انسان قدرشناس، این همه تصویر، این همه عکس، این همه طرح‌های گرافیکی؛ دنیای مجازی این روزها سربلند است.

مریم خباز

جامعه

عده‌ای آدم خوش ذوق در این فضا، عده‌ای که لایه‌های ضخیم اخبار و شایعات کرونایی را کنار زده‌اند، مردمی که ژن خوب دارند، چند روزی است هنرمندانه از کرونا گذشته‌اند و به پشت خاکریز اخبار رسیده‌اند. آنها ذهن‌شان را پرواز داده‌اند به بیمارستان‌ها، به اتاق‌های قرنطینه، به راهروها و اتاق‌های شلوغ مراکز درمانی که هراس از کرونا، مردم را متراکم کرده و ولوله راه انداخته. آنها در دنیای خیال‌شان سری زده‌اند به پرستاران و پزشکان و کادر درمانی، به آنهایی که لباس سر تا پا سفید و نقاب‌های طلقی و ماسک و

وی افزود: در سراسر کشور بخش‌های بیمارستانی آماده است و امکانات و تجهیزات لازم را به میدان آورده‌ایم اما واقعیت این است که هفته سختی را در پیش داریم و با بررسی اپیدمیولوژیک از رصد‌های ملی و بین‌المللی روند را به گونه‌ای می‌بینیم که پیک اصلی بیماری در هفته و روزهای آتی است.

راهی‌شان می‌کردند، به آن برهه حساس، به نهراسیدن‌ها، به ماندن‌ها و جان فدا کردن‌ها و آن همه سینه‌سپر کردن‌ها. برخی از طرح‌ها حرفه‌ای‌اند، کار گرافیسیت‌های باتجربه، برخی طرح‌ها اما معلوم است کار مبتدی‌هاست، برخی نیز که شعرعند و پر از شعور و برخی هم عکس، عکس از يك گوشه پزشکی در کنار قلبی قرمز و خوش رنگ و لعاب، عکسی از کادر درمانی که دو انگشت را به نشانه پیروزی بالا آورده‌اند، حتی عکسی از کسی با دستکش جراحی که با دو دست قلبی ساخته و در دنیای مجازی نثار کسانی کرده که این روزها لقب‌شان شده است مدافعان وطن.

❗ این قلم قدردان است

هر کسی به قدر وسع خویش کوشیده و هر کسی قلمی برداشته و نقشی زده. کنسی يك جهادگر و يك پزشك را در دوراهی سیل و کرونا گذاشته که یکی بیل به دست و یکی گوشی به گوش یکی از دو راه را برگزیده‌اند. کسی هم برای يك پرستار دو بال سفید کشیده و فرشته ترسیمش کرده، کسی نیز از این شعر هوشنگ ابتهاج مدد گرفته که «زبان عاشقان چشم است و چشم از دل نشان دارد» و به چشم‌های پرستار اشاره کرده که تنها جای صورت اوست که از پس لباس‌های سر تا پا پوشیده این روزهایش دیده می‌شود. پرستار ارaki که پشت اونیفورم مخصوص مقابله با کرونایش نوشته «گر نگهدار من آن است که من می‌دانم/ شیشه را در بغل سنگ نگه می‌دار» سوژه فعال دیگری در فضای مجازی است که از این پرستار يك قهرمان شجاع ساخته که زنی است در خط مقدم جنگ با کرونا.

نمکی عنوان کرد: خوشبختانه با هوشمندی مردم و به صحنه آمدن همه دست‌اندرکاران و خبرسانی همه دستگاه‌ها و اشراف مدیران ما این پیک و خیز آتی بیماری را هم به خوبی کنترل می‌کنیم. از مردم تمنا می‌کنم بیشتر همراهی کرده و به مادر گاهش آلودگی کمک کنند و به هر جا موردی را ابلاغ می‌کنیم تبعیت شود. /ایرنا

آنهایی که حال امروز ما را به حال دیروزمان در جبهه‌های نبرد ربط می‌دهند اما تصویر را دو بخش کرده‌اند و رزمنده‌ها با ماسک‌های درشت روی صورتشان را نشانده‌اند کنار کادر درمانی ماسک زده. در تصویری دیگر کارگران کارخانه تولید ماسک دارند می‌پزند و می‌دوزند و ا این تصویری چسبیده است به زنان دوزنده پشت جبهه‌ها در دفاع مقدس . لایه‌لای این همه تصویر اما کنجی از دل فضای مجازی برای پرستارانی که روزهای گذشته مغلوب کرونا شدند می‌تپد، برای رامین و نرگس، برای دو پرستار جوان که رفتن‌شان برای همه سخت بود. نرگس در صفحه يك کاربر دارد با خودکارش روی کاغذی می‌نویسد و دست را ستون سر کرده است، آزاد و رها و برایش نوشته‌اند: «مرگ لکه سیاهی بود روی روپوش‌های سفیدمان». در آغوشش گرفتیم و مظلومانه مردیم تا ایران زنده بماند» و البته کسی در طرحی چشم‌نواز با خطی خوش روی صفحه‌ای از دفترچه تاملین اجتماعی نوشته است: «گرفته حال مرا بازهم نبود نگاهت / بپیچ نسخه‌ای از قرص چشم‌های سیاهت» که پاسداشتی است برای فداکاری‌های این دو پرستار فقید.

❗ حس خوب مهربانی

وقتی در این طرح‌ها کادر درمانی دارند از زیر قرآن رزمنده‌ای رد می‌شوند، وقتی در تلفیقی زیبا از عکس و طرح، زنی که معلوم است مادر است، دارد برای عزیزش که پرستار است بند ماسک را محکم می‌کند، وقتی يك پزشك و يك رزمنده هر دو ماسک‌زده پشت به پشت هم داده‌اند و دیروز و امروز را به هم گره زده‌اند، وقتی شهید حججی و يك آتش‌نشان و يك پرستار هر سه به میله پرچم سه رنگ قشنگ ایران چنگ زده‌اند و لیخنند می‌زنند، وقتی در یکی از این طرح‌ها نیمی از بدن، اونیفورم پزشکی دارد و نیم دیگری لباس سربازی و روی اتیکت سینه‌اش نوشته است سرباز وطن، وقتی پرستاری سینه‌خیز از میدان مین و گذر سیم‌های خاردار می‌گذرد و به بمب کرونا می‌رسد تا خنثایش کند، در همه این لحظات که این تصاویر و نقش‌ها از جلوی چشم‌ها می‌گذرد حس خوب بودن زیر سایه این همه مهربانی زیر دندان مزه‌مزه می‌شود. کرونا برای کشورمان خوش یمن نبوده، این بیماری دوستان و آشنایان و عزیزانمان را از ما گرفته، به جان ایران عزیزمان افتاده ولی این حرکتی که خودجوش آغاز شده و حاشیه‌های کرونا را از متن آن قوی‌تر کرده، قوت قلبی است برای ما. مردم کشورمان همدل شده‌اند، انگار دوباره دارد سرمایه‌های اجتماعی تقویت می‌شود و مردم ایران می‌شوند همان جماعت تشییع پیکر شهید حججی، مراسم حاج قاسم، مردم روزگار تشییع پیکر شهدای غواص، مردمی که برای شهادت آتش‌نشان‌های پلاسکو تا توانستند اشك ریختند، مردمی که سقوط هواپیمای اوکراینی آتش به جان‌شان زد، همان مردم روزهای سیل در شرق و غرب و جنوب کشور، همان مردم روزهای سخت خوزستان بعد ازهر طغیان کرد و غبار و مردم مهربان روزگار زلزله‌های سخت، مردمی که جان و مال می‌دهند و اگر نداشته باشند احساس خرج می‌کنند و می‌شوند باعث و بانی شکل گرفتن کمپین‌های مختلف، بانی جان گرفتن طرح‌های گرافیکی همدلانه، قلب ایران چند پاره است، جای همه فداکاران و شهیدان گذشته‌های دور و نزدیک هنوز در قلب ایران زنده است، حالا اما نوبتی هم که باشد نوبت کادر درمانی است که لایه‌های ضخیم خطر را کنار زده و به دل حادثه می‌زنند. فضای مجازی این روزها قدردان است؛ قدردان همه سفیدپوشان عرصه بهداشت و درمان که جان بر کف گرفته‌اند و بسا این که نرگس و رامین را دیده‌اند عقب ننشسته‌اند. حرفه‌ای‌های گرافیک و نقاشی شاید دلچسب‌تر و زیباتر ترسیم کنند ولی آنها که ساده کشیده‌اند و بی‌پیرایه نوشته‌اند نیز فضل قدردان بودن را صرف کرده‌اند که اتفاقا شاید لطف حرکت خودجوش آدم‌ها در فضای مجازی در همین سادگی‌ها باشد که این روزها ورق می‌خورد. ❗

عبور از کرونا با همدلی

اطلاع‌رسانی شفاف درباره آمار مبتلایان به کرونا و دیگر مسائل مربوط به این ویروس، تلاش کنند این سرمایه اجتماعی را حفظ کنند و سعی در ارتقای آن داشته باشند. زیرا آمارهای متناقض و صحبت‌های ضد و نقیض شدیدا به اعتماد عمومی مردم ضربه می‌زند و همبستگی اجتماعی ایجاد شده را نیز تهدید می‌کند. نکته دیگر این است که حاکمیت باید تا حد ممکن برای حفظ روحیه عمومی مردم سعی کند نکات امیدبخش را درباره مقابله با ویروس کرونا انعکاس دهد. البته در این زمینه باید مطالب واقعی به نحوی کاملا صادقانه منتشر شود تا شهروندان در برابر آن موضع نگیرند. از جمله این مطالب، می‌تواند ارائه گزارش‌هایی از وضع جسمی و روحی افراد بهبود یافته از ویروس کرونا یا شهروندانی باشد که در این شرایط حواس‌شان به حفظ همبستگی و سعی می‌کنند اقلام بهداشتی مورد نیاز مردم را به رایگان توزیع کنند. حاکمیت باید با کمک رسانه‌ها این مطالب را انعکاس دهد تا در کنار حفظ همبستگی اجتماعی، امید نیز در جامعه حفظ شود. البته به شرطی که این مساله باعث بی‌توجهی شهروندان به لزوم رعایت نکات بهداشتی برای پیشگیری از ابتلا به کرونا نشود.

غفور شیخی

جامعه‌شناس

❗ این روزها شاهد نکته

تحسین برانگیزی در زمینه نوع مواجهه مردم با شیوع ویروس کرونا هستیم، این که بیشتر شهروندان چه در فضای عمومی جامعه و چه در محیط مجازی، به نحوی شایسته از زحمات کادر درمان برای مقابله با این بیماری سپاسگزاری می‌کنند. این مساله به نوعی از واقع‌بینی و قدرشناسی مردم ما نشأت می‌گیرد، در واقع امروز آحاد جامعه واقعیت تلاش بی‌دریغ کادر درمان برای مقابله با کرون را می‌بینند و با همدلی از آن قدردانی می‌کنند. باید توجه داشت که این قدردانی عمومی مردم از تلاش‌های کادر پزشکی برای مبارزه با کرونا، به ایجاد نوعی همبستگی اجتماعی منجر شده است. ظرفیتی که اگر به درستی از آن استفاده نشود، به‌راحتی از دست خواهد رفت. به همین خاطر مسؤولان باید با

❗ درنگ

مانده‌اند، با خطر رودررو می‌شوند. وقتی طرحم با این مضمون را در فضای مجازی منتشر کردم بازخورد‌های خوبی از مخاطبان دریافت کردم، همان کسانی که در صف اول مقابله با کرونا هستند و می‌گویند با این طرح و طرح‌های مشابه حسی خوب و انرژی مضاعف یافته‌اند. هدف من تشکر از همه فعالان بخش درمان است حتی شده با يك طرح که نهایت‌توانم محسوب می‌شود و راهی است برای بیان این حقیقت که به‌عنوان يك ایرانی و هموطن به یاد مدافعان این روزهای وطن هستم. معتقدم این قبیل کارهای هنری در روحیه دادن و انگیزه بخشیدن به این افراد بسیار موثر است و می‌تواند آنها را دلگرم کند. همچنین امیدوارم ایجاد چنین فضاهایی بر میزان همدلی مردم اثر مثبت بگذارد و آحاد جامعه را به حرکت در مسیر درست دعوت کند.

شهاب جعفرنژاد

کارتنیست

❗ به عنوان يك گرافیسیت

این روزها دغدغه‌ای دارم، این روزها که ویروس کرونا در کشورمان پخش شده و بسیاری از هموطنان را درگیر کرده است. دغدغه من همراهی با کسانی است که در صف مقابله با این بیماری با اِثار و از خودگذشتگی فعالیت می‌کنند و لازم است همه ما به سهم خود قدردان آنها باشیم. خوشبختانه مدتی است در فضای مجازی قدردانی به سبک هنرمندانه شکل گرفته و جوی مطلوب ایجاد شده تا هرکسی که توانی در اجرای هنر دارد آستین بالا زده و به سهم خود از همه کسانی که فداکارانه در این عرصه ورود می‌کنند تشکر کند. من دغدغه دارم، دغدغه سپاسگزاری از پزشکان و پرستاران و نیروهای آزمایشگاه و اورژانس و همه کسانی که در سیستم بهداشت و درمان کشور درحالی که مردم عادی از ترس بیماری در خانه‌ها